

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 960 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Adunările Partidului Naţional- Ţărănesc în judeţul Braşov

Martori ai avalanşei, care s'a deslăşit în Ţara întreagă împotriva guvernului liberal, putem astăzi afirma că partidul naţional-Ţărănesc, prin care se afirmă zilnic glasul masselor ce se frământă înfrigurat între malurile Nistrului şi Tisei a depăşit mult cadrele unei simple grupări politice, el e Ţara însăşi, constituită şi organizată într-o mare armată gata de a-şi cuceri dreptul la viaţă şi de a revendica stăpânirea Ţării, la care are dreptul şi care de nimeni nu-i mai poate fi contestată.

Judeţul Braşov Ţine să se încadreze printre cele dintâi în această armată şi să dea dovadă de hotărârea sa de a impune Ţării după atâta aşteptare guvernul datoriei ş'al mântuirii de Ţară.

Cărturarilor Braşovului, ostaşii statornici şi credincioşi ai partidului naţional-Ţărănesc, au descins Duminecă la 11 Martie în majoritatea satelor din judeţul Braşovului ca să ia contact cu Ţărănimii şi să ia act de actuala ei stare sufletească.

Pretutindeni aceşti cărturari au putut să constate că satele noastre sunt gata de luptă şi hotărâte să-şi dea fără rezervă contribuţia lor la înlăturarea cu un ceas mai degrabă a guvernării, care pune în primejdie însăşi existenţa Ţării.

În frunţa comună Feldioara echipa alcătuită din d-nii dr. Voicu Nişescu deputat al Braşovului, colonel i. r. Ovid Cernea şi Gh. Cuteanu, este primită cu o rară însufleţire de populaţie, care se grăbeşte să fie în totalitatea ei de faţă ca să asculte cuvântul oaspeţilor sosiţi, să aprobe manifestul trimis către Regentă şi să răspundă la apelul, pe care îl face Ţăranul de omenie Ion Mailat de a veni

cât mai mulţi la adunarea, ce se va ţine la 18 Martie în Bucureşti.

În Rodbav aceiaşi echipă este întâmpinată de toţi Românii satului, cari în frunte cu preşedintele organizaţiei manifestă acelaşi entuziasm şi acelaşi dărză hotărâre de a duce lupta alături de conducătorii P. N. Ţ. până la biruinţa definitivă.

În Măeruş poporul — nu numai Românii, dar şi saşii — ies cu mic cu mare în calea oaspeţilor dela Braşov, având în frunte pe preşedintele de onoare al organizaţiei locale C. Niculescu şi comitetul cu preşedintele activ Oprea.

Sala clubului local, înfrunţat de inimoşii naţional-Ţărănişti din Măeruş este neîncăpătoare. După inimosul şi bine-simţitul cuvânt de bun sosit al preşedintelui de onoare C. Niculescu, poporul ascultă cuvântul chemător la luptă al d-nilor Voicu Nişescu şi Gh. Cuteanu şi în unanimitate aprobă ca şi Feldioarenii şi Rodbăşenii adresa către Regentă şi hotărâsc să trimită un număr de delegaţi la adunarea din Bucureşti.

Mai vorbesc cu însufleţire preşedintele activ al organizaţiei N. Oprea şi Ardelean delegatul sătenilor din Arin.

Invioraţi şi întăriţi de această emoţionantă însufleţire şi neînfricată hotărâre a Ţărănimii noastre trebuie să credem că voinţa Ţării nu va mai fi nesocotită şi că glasul ei va fi grabnic ascultat.

În r-ul viitor vom da amănunte despre adunările şi consfăturile P. N. Ţ., cari au avut loc Duminecă în comunele Tântari, Vlădeni, Codleo, Ghimbav, Bod, Sân-Petru, Hălchiu, Nou şi Crizbav.

O mare sărbătorire.

„Legea Standardizării“

de I. Mihalache.

La Cameră s'a votat „Legea standardizării cerealelor“ sau „Legea clasării cerealelor“.

Desigur, se va vota şi la Senatul.

În ziua când această lege se va pune în aplicare, pe de-a-ntregul, nimeni nu mai are voie să-şi vândă grâul, sau porumbul, ori orzul sau ovăzul, cui o vrea el şi după obiceiul de până acum, când te duceai la Obor şi vindeai cum te înlegeai cu negustorul or cu consumatorul.

D'aci încolo, nu mai poţi vinde marfa înainte de a o „clasa“. Iar „clasarea“ se face aşa: te duci cu marfa ta la o „societate“ care se înfiinţează acum; funcţionarii acestei societăţi, îi

vor „clasa“ marfa după calitate, potrivit cu modelele — sau cum zic ei: „standardele“ — care s'au fixat de stat pentru anul acela; apoi îi dau la mână un „certificat“, — care Ţine loc de marfă — iar cerealele rămân în magazia societăţii unde se amestecă cu altele de acelaşi fel şi aceeaşi calitate; d-ta nu mai vinzi marfa, ci vinzi certificatul, iar cine cumpără certificatul, poate ridica cu el marfa de aceeaşi greutate şi calitate dela ori-ce magazie a societăţii, mai din apropiere.

Iar cine vrea să cumpere, cumpără un certificat să se ducă cu el la magazia societăţii, de unde ridică marfa, ori

se duce la societate şi aceasta întrebă pe proprietarii cerealelor lăsate în depozit dacă vor să le vândă cu preţul oferit.

Aşa s'a regulamentat comerţul de cereale pentru viitor în România!...

Parcă nu-ţi vine a crede! Zădarnic am arătat la Cameră că asta e o nebunie, pentru năravurile şi obiceiurile Ţării noastre.

Şiţi ce au răspuns liberalii?

Au zis: „Aşa e în America! Şi merge bine! Când se coc grânele acolo, ei nu trimit „săculeţe“ peceiuite cu probe de grâu pe pieţele din Europa, ci trimit „certIFICATELE“ în care Europa are încredere — şi cumpără după certificate! Pe când noi Românii, trimitem grâu puţin şi prost, amestecat cu necurăţenie de nici hamalii nu vor să-l descarce; ia să obligăm pe plugarii să-l cureţe şi să-l împartă pe calitate, să dăm şi noi certificate — şi atunci Europa va cumpăra certificatele noastre, va plăti bine grâul curat, vor căştiga producătorii, vom desfiinţa samsarii — şi astfel am ridicat producţia Ţării şi pe producători!“

Câtă şarlatanie se ascunde aci!

Ci că se gândesc la producători!

De când i-a găsit mila de producători? Până acum au împedat exportul cu fel de fel de taxe — şi acum se trezesc că n'au export.

Cu camete de 30 şi 40 la sută împedică pe agricultori să cumpere unelte bune; şi tot aşa cer taxe mari la vamă: mai mult te pune Statul să plăteşti pentru o batoză, decât pentru un automobil — şi se vaită că sunt cerealele necurăţate...

N'au făcut nimic pentru ridicarea agriculturii iar cooperativa e lovită de agenţii cluburilor liberale cu pretori şi cu jandarmii.

La calea ferată trec luni până să apuci un vagon şi să miteşti pe toţi; iar grâul putrezeşte prin gări fără magazii ori cu magazii sparte.

Şi acum aruncă vina pe... negojul de cereale, că nu se face cum trebuie, ca'n America!

Dar nu vor să se gândească: de ce nici o Ţară din Europa n'a adoptat sistemul american, sistemul standardizării adică al vinderii cu certificate, după ce cerealele au fost clasate?

Şiţi de ce?

Mai întâi: cine să-ţi facă clasificarea? Funcţionarii societăţii? Cine vor fi aceştia? — Toţi agenţii fără căpătâi ai cluburilor liberale. Nu ştim noi obiceiurile Ţării Româneşti? Aceştia nu se vor uita la ce marfă aduci — ci la ce „bilet de recomandare“ aduci, ori la „cât poţi unge osia“... Iar de felul cum îi vor „clasifica“ marfa aceşti derbedei, atârnă tot viitorul tău de plugar, căci clasificare înseamnă „preţuire“ şi nu pot lăsa preţuirea mărfii mele pe seama altuia.

Standardizarea este foarte frumoasă şi ne poate servi de model — dar ea nu poate merge decât cu trei condiţii:

CHEMARE!

Moldovenii şi Basarabienii întruniţi la Iaşi!

Ardelenii întruniţi la Făgăraş!

Bănăţenii şi Oltenii întruniţi la Craiova!

Muntenii întruniţi la Ploeşti!

Bucovinenii întruniţi la Cernăuţi!

Moldovenii, Basarabienii şi Dobrogenii întruniţi la Galaţi!

Au cerut înlăturarea guvernului.

Partidul Naţional-Ţărănesc, care a început lupta pentru răsturnarea guvernului, cheamă la Bucureşti pe toţi cetăţenii Duminecă 18 Martie 1928.

C E T A Ţ E N I !

Făceţi-vă datoria!

Luptaţi cu bărbăţie pentru desrobirea Ţării de sub tirania liberală.

Veniţi la Marile Intruniri ce vor avea loc Duminecă 18 Martie 1928, ora 9 şi jumătate în sălile:

Dacia (Piaţa Florilor). Tomis (Teatrul Central, Cal. Călăraşi) Transilvania (Bul. Elisabeta) Eintracht (Str. Dionisie) şi la Clubul Central (Calea Victoriei No. 78).

1. Să ai funcţionari în care poporul să aibă absolută încredere. Aşa e la noi?

2. Mijloace de transport perfect.

3. Magazii îndestulătoare.

Am zis: mijloace de transport şi magazii, pentru că folosul cel mare al standardizării acesta este: cumpăr certificatul la Bucureşti, dar ridic marfa dela Brăila, unde îmi trebuie; dar dacă transportul şi magazia nu mi-o poate da la timp, atunci mă lipsesc de standardizare — şi cumpăr marfa la vagon, când pot şi cum pot, după obiceiul pământului!

Iată de ce, standardizarea poate să ne fie un dor pentru alte vremuri, dar care azi nu se poate împlini în Ţara Românească.

Şarlatania liberală aicea stă: ei ştiu că nu se poate împlini şi de aceea şi în lege au scris: „O aplicăm când s'o putea — cu „Regulament“ ori cu „Jurnal al Consiliului de Miniştri“.

Dar n'au zis aşa şi pentru... „Societate“. Aceea ia fiinţă numai decât. Iar societatea va lua imediat în stăpânire: docurile (marile magazii) ale statului din porturile Constanţa, Galaţi şi Brăila (în care încep vreo 100.000 de vagoane) apoi magaziiile celelalte din porturi şi gări, liniile de garaj ale căilor ferate care le deservesc, terenuri, etc. etc.

Va să zică, dintr'o dată Statul e jefuit de această uriaşă avere. Iar prodecătorii?

Încet-încet vor fi siliţi să-şi dea marfa lor numai acestei societăţi, pe preţul ce va voi ea: monopol în vânzarea cerealelor.

Căci dacă toate magaziiile şi porturile cad în mâna societăţii, pe unde vei mai transporta marfa d-tale? Şi dacă toată se scurge la un loc, unde mai este concurenţa?

Am mai înţelege — dacă societatea ar fi a producătorilor, ori a Băncilor populare şi Cooperativelor săteşti. Dar măsurile sunt aşa fel aranjate că acestea nu vor avea ce depune — şi

societatea va fi a Băncii Româneşti şi a celorlalte bănci liberale.

Astfel îndrăzneala liberalilor a atins culmea: până azi se mulţumiră să dea asalt asupra averii Statului.

Prin legea standardizării, dau asalt asupra averii particularilor, şi încă a celor mai mulţi — plugarii — şi asupra averii celei mai mari: cerealele.

Cu magaziiile Statului pe mâna lor şi cu sabia funcţionarilor chemaţi să claseze cerealele — întinsă d'asupra capului plugarilor, îndrăzneala liberalilor a întrecut orice margine.

Partidul Naţional- Ţărănesc şi legea cultelor.

Comitetul de direcţie al partidului naţional-Ţărănesc în şedinţa sa ținută la 8 Martie sub preşedenţia d-lui vice-preşedinte Grigore Iunian, a luat în desbatere proiectul de lege al regimului cultelor, pentru a preciza atitudinea partidului faţă de acest proiect. În baza studiului făcut de comisiunea specială, s'a fixat cu unanimitate, punctul de vedere al partidului naţional-Ţărănesc, faţă de acest proiect, hotărându-se publicarea următorului

Comunicat

Ținând seamă că hotărârile dela Alba-Iulia proclamate cu concursul şi cu adesiunea unanimă a Capilor Bisericeşti din Ardeal şi Banat şi ambelor confesiuni naţionale, fac parte integrantă din programul partidului şi având în vedere că la punctul al doilea al acestor hotărâri, se prevede „egala îndreptăţire şi deplina liber-

tate autonomă confesională pentru toate confesiunile din Stat; având în vedere și textul articolului 22 din Constituția făcută chiar de partidul liberal, care precizează că: „libertatea conștiinței este absolută” și că „statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune”;

Partidul național-țărănesc examinând proiectul de lege relativ la regimul cultelor prezentat Senatului de actualul guvern, constată că nu corespunde principiilor mai sus menționate, ci mai mult poate deveni o cauză primejdioasă de grave neînțelegeri între confesiunile din țară și în special între cele două biserică naționale.

În consecință hotărăște că nu acceptă acest proiect de lege.

Partidul național-țărănesc are convingerea că statul are înalta misiune de a îndeplini un rol de conciliere între diferitele culte și de a elimina, iar nu de a crea, cum se face prin actualul proiect de lege posibilități de conflict între ele.

Partidul național-țărănesc, crede că actualul proiect de lege nu numai că nu respectă principiile mai sus menționate, ci depășind limitele dreptului de

control rezervat Statului, introduce măsuri vexatorii și de caracter polițienesc, în viața religioasă a țării.

Dovada cea mai dureroasă a efectelor acestui proiect de lege este deplorabila stare de surescitare pe temă religioasă, la care s'a ajuns tocmai în aceste momente când țara are nevoie supremă de liniște și de concordie.

Partidul național-țărănesc regretă lupta provocată astfel între deosebitele credințe din țară, reprobă expresiunile jignitoare la adresa unora ori altora dintre ele, din orice parte ar veni și consideră că parlamentul de astăzi, eșit din furtul de urne și din fraudă, nu are dreptul și nici autoritatea politică, de a legifera într-o materie atât de importantă ca cea a legii regimului cultelor.

Partidul național-țărănesc având în vedere că prezentul proiect de lege atinge nu numai o problemă politică și socială, ci și una de conștiință, nu face chestiune de partid din opiniunile singuraticilor membrii ai săi, privitoare la chestiunile de detaliu ce se vor discuta, în cadrul acestor principii, tocmai din respect față de libertatea de conștiință și credință.

Eșecul României în chestia optanților

Continuarea discuției în fața Consiliului Ligii Națiunilor. — Formula fiscală.

Geneva, 10 Martie.

D-l Titulescu a luat din nou cuvântul cerând încă odată să se dea judecătorilor Curții de arbitraj ca bază principiile stabilite în hotărârea consiliului din 27 Septembrie 1927 adăugând, că aceasta este condiția sine qua non a guvernului român. Situația sa, a spus d-l Titulescu, ca purtător de cuvânt al guvernului român este, în momentul de față, din cele mai delicate. Însă, dacă anul trecut, în Septembrie, contele Apponyi a putut să arate atât curaj, respingând hotărârea consiliului, atunci poate și el să aibă același curaj, și să nu accepte hotărârea de acum.

Intervenția d-lui Briand.

După d-l Titulescu a luat imediat cuvântul d-l Briand, care a declarat că între hotărârea consiliului din anul trecut și cea de azi, nu există — cum s'ar părea unora — vre-o contradicție și el nu poate să creadă că guvernul român va respinge într'adevăr hotărârea de azi a consiliului. Este convins, că la urmă, guvernul român va accepta propunerea de azi, dacă ministrul Titulescu îi va expune încă odată, în mod clar, situația.

După Briand, a luat cuvântul ministrul de externe german, dr. Stresemann, care de asemenea, a spus că este vorba, evident, de o neînțelegere. D. Titulescu se referă de mai multe ori la hotărârea din Septembrie 1927. Trebuie însă constatat, că ea n'a fost preconizată decât pe baza unei înțelegeri.

D. Titulescu a menținut punctul său de vedere, declarând că avizul său este avizul României de azi, ca și al celei de mâine.

Propunerea finală.

În cele din urmă s'a prezentat consiliului următoarea propunere, care s'a primit cu unanimitate :

„Consiliul, având în vedere faptul, că cea mai bună metodă pentru soluția de litigii este o înțelegere a l'amiable între statele respective, a propus această metodă guvernelor român și ungar, în Septembrie 1927 dându-le în același timp trei principii călăuzitoare, destinate să ser-

vească ca bază dreaptă pentru înțelegere.

Consiliul constată, că n'a fost posibil, să se ajungă la o înțelegere directă și că hotărârea din Septembrie 1927 poate să servească în prezent din nou, ca bază fundamentală; recomandă deci acceptarea următoarei propuneri :

„Să se aleagă doi judecători neutri în Curtea de arbitraj româno-ungară, din state fost neutre și guvernul român să-și numească din nou judecătorul în această Curte, și această Curte să ia în considerație toate cazurile de plângeri ale optanților și să le studieze.

„Guvernele român și ungar își vor da părerea până la sesiunea din lunie a acestui an când chestia optanților va veni din nou la ordinea de zi.

„Se recomandă o înțelegere a l'amiable între români și unguri, mai ales fiind-că România refuză deocamdată acceptarea unei astfel de Curți, pe când guvernul ungar a acceptat-o”.

D-l Titulescu s'a abținut dela vot. Chestiunea optanților a fost amânată deci pentru lunie, când se va cunoaște răspunsul Ungariei și României.

„Educația morală”

Conferința d-lui protopop dr. Iosif Blaga.

Duminecă, în 11 l. c. la ora 5 p. m. distinsul nostru protopop și director, dr. I. Blaga și-a dezvoltat în sala liceului „Șaguna”, conferința, anunțată din vreme, asupra subiectului: educația morală.

Data fiind persoana conferințarului, — preot și dascăl apreciat — precum și extrema și ardentă actualitate a subiectului, acum în toată zbuciumului, aproape supraomenesc, a câtorva oameni de bine, de curaj și de îndărătnicie dărză idealistă, pentru purificarea vieții noastre morale, zic, era de așteptat, ca publicul nostru românesc să mai iasă din indiferența și impenetrabilitatea sa — soră cu o condamnabilă complicitate — și să asiste în număr corăspunzător la tratarea competență a unei asemenea probleme. Dar ne-am înșelat. Lumea noastră continuă a fi extrem de refractară față de problemele noastre mari de cultură și de adevărat progres. Ce-are a face? Dela unire încocoare se pare, că „ceaiurile” și „mesele”, la cari se adună câte 60, 80 și chiar 100 de persoane, intelectuali români de ambele sexe, cu sau fără prilej, au înlocuit, sau continuă să înlocuiască, așa-numitele nevoi culturale și naționale ale intelectualilor noștri!

Profesorii, magistrații, militarii, preoții, au lipsit aproape cu toții dela conferință. Au fost de față vre-o 30 de intelectuali, în vârstă matură. Restul elevi și eleve. E și aceasta însă o eclatanță dovadă și confirmare a celor expuse de însuși conferințarul.

Dar să rezumăm:

D-l protopop Blaga începe prin a constata starea deplorabilă morală în care ne aflăm, atribuind-o mai ales faptului, că suntem dabia de câte-va decenii în situația de a ne putea desvolta. Suntem un popor tânăr, din punct de vedere cultural; astfel, morala fiind un rezultat al culturii, am rămas înapoi în această privință. Dar e încontestabil, că morala este o condiție sine qua non a progresului omenesc. Moralitatea trebuie să fie izvorul acțiunilor omenesci. Și politica trebuie să se bazeze pe morală. Cei cari conduc și au condus statul nu fac educație morală poporului. Spencer spune, că tinerii nu pot avea educație morală, dacă nu au învățat-o dela părinții și profesorii lor. În școala noastră, azi, aproape că nu se găsesc urme despre educația familiară, conformă diferențierii sexelor. Coeducarea duce la masculinizarea fetelor, ceea ce este mult în detrimentul societății.

Mult rău șa produs curentul intelectualist al filosofiei mate-

rialiste, care tinde a desvolta numai mintea, zicând, că astfel e asigurat progresul.

Marele Rousseau arată însă, că numai țăranul este sănătos, căci el s'a dezvoltat normal, în mijlocul naturii, ceilalți, dela ofașe sunt pervertiți în dezvoltarea lor. Răul se observă mai ales la cei de sus, ca rezultat al direcției greșite intelectuale. Progresul adevărat se naște numai dacă ne contopim sufletul cu sufletul oamenilor mari, ceea ce putem obține prin studiu; prin studiul geografiei, mai mult prin al istoriei și mai mult prin al limbilor și în special prin literatură.

Noi Români, cari suntem latini și învățăm chiar latinește suntem mai destrăbalați decât alții. Noi dimpotrivă ar trebui să fim disciplinați și morali. Dar și teoria atavismului a avut o influență rea asupra noastră. Un filozof francez arată însă enorma importanță a sugestiunii în educație. El dovedește, că prin sugestione un om bun poate deveni chiar criminal; cu atât mai ușor poți face bun sufletul unui copil, prin sugestie. Părinții ar trebui să se ocupe cu sugestiunea și să caute să îmbunătățească astfel sufletul copilului nu cum se face de obicei, că li se dau sugestii pentru prostii și fel de fel de rafinerii și blăstămării, ceea ce vine din ignoranța părinților. Ibsen condamnă această ignoranță, zicând, că prostia este cel mai mare dușman al poporului. Asupra unui suflet vioi însă, sugestia are urmări și mai fatale. Azi educația se face cu totul greșit. Bătăia și vorbele de ocară în locul educației. Aceasta e creșterea sălbatică. Sufletul trebuie cultivat. Nu individualitatea trebuie dezvoltată în copil, ci personalitatea! Câtă vreme individualitatea nu este decât complexul însușirilor omului, bune și rele la un loc, personalitatea este eul cristalizat, rezultatul obținut prin eliminarea însușirilor inferioare și a pornirilor rele, precum și prin dezvoltarea însușirilor celor bune și superioare, încheiate și contopite și aduse în așa fel în acord cu principiile fundamentale de morală, încât să formeze o forță unitară, un echilibru, care în orice împrejurare să fie în stare să reacționeze sănătos și puternic, în spirit etic. Nu libertate absolută, ci libertate cu înfrânare. Țăranul nostru — este adevărat — este condus, în educație, de bunul simț, dar aceasta nu este suficient. Sunt foarte necesare și preocupările de ordin moral și pedagogic. Fără forță morală, lumea apucă pe căi cu totul greșite. Fără vitalitate morală, popoarele se prăpădesc.

Dar ce este morala? Îndeplinirea îndatoririlor sociale, în stat, în familie etc. Să nu jignești pe deaproapele tău, ci să tinzi spre desăvârșire. Moralitatea este temelia dezvoltării spre perfecțiune. Mediul fundamental al acestei dezvoltări este familia, iar baza moralității este iubirea. În familie ea trebuie să fie permanentă și reciprocă. Greutatea în educație zace în fapt, că trebuie să fim seama și de dezvoltarea celorlalte sentimente, facultăți și porniri ale omului: imboldul de viață, sexualitate, nevoile culturale, sociale, mândria etc... Aceste imbolduri vitale vin în conflict cu sentimentul iubirii. Astfel că pornirile individuale ale copilului trebuie continuu supravegiate, îndrumate, atenuate, canalizate în direcții sănătoase, căci se dă o mare luptă între pornirile individuale ale copilului și între imboldurile sale superioare. Criminalii au dat, în

copilărie, dovezi, de slăbiciunea pornirilor superioare, ce nasc din sentimentul moral. Agresorul contra ziaristului Pamfil Șeicaru, precum și criminalul Găetan, nu sunt decât fructe ale destrăbălării, ale unui mediu social viciat.

Conferințarul își termină instructivele expuneri, ținute într-o formă dinadins populară, pe înțelesul tuturor, cu un apel la luptă pentru regenerarea noastră morală.

Corul elevilor școlii profesionale și doi elevi ai liceului prin bune declamații, au dat momentelor caracterul unei șezători.

Dr. L.

Adrese către Regentă.

Din partea organizației județene a Partidului Național-Țărănesc a județului Hunedoara s-a trimis Inaltei Regențe următoarea adresă iscălită de intelectualii, meseriașii și țărani din județul Hunedoara :

Inaltă Regentă,

Populația județului Hunedoara care în toate alegerile făcute atât sub guvernul trecut, cât și guvernul actual a dat majorități zdrobitoare partidului național-țărănesc, adânc nemulțumită de consecințele funeste ale actualului sistem de guvernare, vă roagă să dați țării unica satisfacție posibilă și anume demiterea imediată a guvernului, dizolvarea Parlamentului și încredințarea cu conducerea noilor alegeri a d-lui Iuliu Maniu, singurul om în stare să facă alegeri libere și cinstit, cari ar mai putea salva țara de prăpastie introducând domnia legilor și un regim constituțional și parlamentar real.

Inaltă Regentă,

Subsemnații ne fimem de datorie a vă aduce la înalta cunoștință exasperarea generală a populației din județul Someș.

Încă din timpul stăpânirii străine când deuceam lupta grea pentru drepturile poporului român din Ardeal, s-a infiltrat în sufletele fiilor acestui popor un puternic simț de drept. Dela 1920 jignit de atâtea ori în acest simț prin bațocura ce s-a adus drepturilor cetățenești la toate alegerile pentru parlament și de abuzul prin care se mențin de atunci guvernele la cărma țării, răzîmându-se pe parlamente, produse ale furtului urnelor și fraudelor electorale, a fost în așteptarea îndreptării pe care o credea că nu va putea întârzia.

Orice răbdare însă își are marginile. Astfel și răbdarea pen ru aceasta îndreptare a ajuns la ultima limită.

Contribue la exasperarea și la pierderea răbdării desastrul economic pricinuit de politica economică a guvernelor, interesată pentru coterile din jurul lor, de care se resimte îndeosebi agricultura. Munca agricultorilor, imensa majoritate a populației țării, cu toată străduința, nu le mai procură bucură și îmbrăcăminte. Goi, flămânzi și storși până la măduvă de birurile nesuportabile, amărăți până în adâncul sufletului de urmările unei guvernări descreerate și corupte în ultiima desnadejde, se adresează și roagă respectuos Inalta Regentă să binevoiască a demite fără amânare guvernul actual și a încredința guvernarea țării Partidului Național-Țărănesc, singurul în care are încrederea că va schimba sistemul corupt și singurul care are îndreptățirea a o cere având încrederea țării și oferind toată garanția pentru alegeri libere.

Dej, 1 Martie 1928.

(Acoperită cu sute de iscălituri.)

Marsul Partidului Național-Țărănesc

Pe-al nostru steag e scris dreptate
Deopotrivă pentru toți
Deviza ni-e legalitate
Și pușcărie pentru hoți.

De cel ce-a îndrăgit friptura
Să ne ferim că-i trădător
Iar noi conduși de șeful nostru
Să ne jertfim pentru popor.

Având la spate-o țărănime
Ce face fala astei Țări
Să o ferim de sărăcie
De jafuri și de împilări.

În cartea vecinicii scrie:
Când liberalii vor pieri
Frumoasa noastră Românie
Ca aurul va străluci!

A se cânta pe melodia : „Pe-al nostru steag e scris unire”.

Filiața Crucii Roșii Brașov.

Comitetul Filialei Crucii Roșii are onoare să exprime pe cea mai frumoasă cale cea mai caldă și durabilă mulțumiri tuturor autorităților militare și civile, care au dat concursul lor pentru realizarea Balului Crucii Roșii, d. n. 1 Februarie, cu succes deplin moral și material și în special:

Onorabilului Comitet al Cercului Militar, care a pus la dispoziție Săloanele Cercului Militar, dlui Comandant al Garnizoanei și dlor Comandanți ai Batalioanelor de Vânători, care au pus la dispoziție muzicele militare în mod gratuit, dlui Comandant al Reg. 89 care a pus la dispoziție covoarele necesare, Onor. Primăriei a municipiului Brașov care a dat lemnele de încălzit și de ocazie grădinarului în mod gratuit. Dlor Cavaleri de onoare care au dat concursul lor la primirea oaspetilor și întregii Societăți, care a participat în număr atât de mare.

În numele Comitetului exprimăm tuturor dlor, care au servit acestei cauze prin marea devotație și plășării biletelor și a străngerii fondurilor, precum și celor ce au pus la dispoziție cu atâta bunăvoință marea necesară.

Deasemenea mulțumim tuturor donatorilor, care au binevoit a da surplusul lor la biletul de intrare și acelor ce au contribuit cu sumele pentru bugetul real zând astfel un venit curat de Lei 94.651.

Loteria fundației culturale „Principele Carol”.

Fundația culturală „Principele Carol” având formată o bibliotecă în continuă creștere, și-a propus să și construiască un local special pentru Bibliotecă, pentru expoziții artistice, etc.

Pentru procurarea fondurilor necesare acestor construcții, Ministerul de Interne prin adresa No. 8614/1927 i-a aprobat o loterie, cu premii în valoare de Lei 3.350.000. Costul unui bilet este 100 lei, iar tragerea loteriei va avea loc la 13 Aprilie 1928.

Tabloul de premii:

1 premiu a 1.000.000 lei	1.000.000
2 " " 500.000 "	1.000.000
5 " " 100.000 "	500.000
8 " " 50.000 "	400.000
10 " " 20.000 "	200.000
15 " " 10.000 "	150.000
20 " " 5.000 "	100.000

61 premii în valoare totală de lei 3.350.000
Bilete se găsesc de vânzare la B-ca „Albina”
B-ca p. Circulația mărfurilor Prefectura Poliției.

Primăria municipiului Brașov

No. 4796/1928.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința publică, că în ziua de 2 Aprilie 1928 la ora 9 a. m., se va ține la secția economică a Primăriei o licitație publică verbală pentru arendarea terenului arabil situat lângă podul Ghimbășelului în suprafață de 808 st. p., sub Nr. top. 10577 pe timp de 3 ani.

Licitatia se ține în baza Art. 72-83 a legii contabilității publice.

Arenda anuală se va plăti în două rate egale. Jumătatea arenzii pentru primul an e de plătit imediat după terminarea licitației.

Prețul de strigare este 800 Lei. Condițiunile detaliate se pot vedea la secția economică a Primăriei.

Brașov, la 1 Martie 1928.
Primar: p. Secretar general: Dr. Moga. indescifrabil.

Alergări de cai. Suntem informați că pe hipodromul de lângă gara Jucul de Jos, hipodrom proprietatea hergheliei statului dela Bonțida, Jud. Cluj vor avea loc și anul acesta, și anume în ziua de 13 Mai — mari alergări de cai. Cinci curse sunt rezervate iepelor și armăsarilor de 4 ani, născuți și crescuți în herghelia statului dela Bonțida și anume două alergări plate de galop, o alergare de garduri și două alergări în trap. Acești cai se încălecă numai de călăreții hergheliei. Una cursă plăte se va alerga pe caii lor proprii de călărași cu schimbul din regimentul 11, iar la ultima alergare de garduri se vor admite numai ofițeri activi și de rezervă pe cai proprietate sau de serviciu. Condițiile de admitere pentru alergarea rezervată ofițerilor se vor publica la timp.

Vechea Societate de Asigurări Generale caută pentru reprezentanța sa din Brașov Agenți Achizitori bine introduși la clienți. Salariu după puterea de producție a fiecăruia. Doritorii să se adreseze cu scrisoare numai, Administrația ziarului T 11. 207 1-0

Se caută 2 camere și bucatărie. A se adresa „Cartea Românească” Brașov Str. Porții No. 11. 2-3

AVIZ. Se aduce la cunoștința celor interesați, că administrația cinematografului „Astra” din Brașov concesiunea pe timp de un an, cu începerea dela 1 Aprilie a. c. întreaga reclamă, ca diaporitate reclame pe cortină și reclame înrămate. Ofertele se vor înainta cel mai târziu până la 20 crt. în biroul cinematografului unde se pot lua și informațiuni. **Administrația cinematografului „Astra”** 219 1-1

De vânzare casă veche, 2 grădini cu pomi fructiferi și parcele pentru casă. Informațiuni dă G. Măz-găreanu Str. Gării 1 Brașov. (Casele dr. Băulescu)

AVIZ. Dl. Speil Walter, cu domiciliul în Brașov, Str. Castelului No. 15, perzând permisul său de circulația autoturimobilelor provizoriu No. 213 B. v. eliberat de Prefectura Poliției, îl declar nul și fără de nici o valoare în mâna ori cui s'ar găsi. Brașov, la 9 Martie 1928. 213 1-1 Walter Speil.

Bani eftini

Se capătă împrumut pe întabulare. Amatori din provincie trimiteți extrasul al cărții funduare și certificatul oficios de valoare.

Agentura Comercială BRAȘOV

Strada Spitalului 18. Reprezentanța fabricii de țigle 49 13-0

DOMNUL ȘI DOAMNA elegantă își comandă hainele numai din salonul de croitorie **FARSCH** din STR. SF. IOAN Nr. 5. În depozit toate noutățile 112 de stofe. 9-10

MARTIE
19
LUNI
Începe vânzarea tradițională și atât de dorită de primăvară, de ciopari
la FOITH.

România
Prefectura județului Brașov
Serviciul Administrativ.

No. 1344/1928.

Publicațiune

Devenind vacant postul de impiegat stegiar (impiegată stegiară) la această Prefectură, pentru întreaga acestui post prin prezenta publicăm concurs conform art. 78 din regulamentul pentru aplicarea statutului funcționarilor publici.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în buget.

Cererile însoțite de actele prescise în art. 7 al regulamentulului suscitată vor fi înaintate acestei Prefecturi până la 15 Aprilie 1928.

Brașov, 6 Martie 1928.
p. Prefect:
(ss) S. Servatius.
Secret. Gen. Cons. Jud.
Șeful Serv. Adm.
214 1-1 (ss) P. Bărbat.

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnata Adele Brenner, domiciliată în Brașov, drumul Sf. Petruului la fabrica de gaz aerian, am onoare a vă ruga să binevoiați a-mi acorda, în baza certificatelor anexate, naturalizarea cu dispensă de stagiu, fiindcă sunt născută în Ardeal și fiindcă am devenit cetățeană străină numai în urma reînlocuirii mele acasă cu un pașaport străin.

Cu profund respect
Adele Brenner.
Dos Nr. 2001/927 218 1-1

Corpul Portărei Tribunal Brașov.

No. 1 611/1928

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărei aduce la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ș. a. mobile de casă, care în urma deciziei No. 121232 din anul 1927 al judecătoriei de ocol Brașov s'au executat în 13 Decembrie 1927 în favorul executorului Leonida & Comp. repr. prin avocatul Alex. R. Moroiianu pentru încasarea capitalului de 5881 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 16.550 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei No. G. 14583/1927 al judecătoriei de ocol din Brașov se fixează termenul pe 16 Martie anul 1928 la orele 10 1/2 p. m. în comuna Brașov Str. de Mijloc 48 și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susmențite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretensiunea care e de încasată face 5881 Lei capital, iar speșele până acum stăvrite de 1973 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20. Brașov, la 23 Februarie 1928.

A. Nica,
portărei.
217 1-1

ROMANIA

Prefectura județului Brașov
Serviciul Financiar Economic

No. 1070/1929.

Publicațiune de licitație

Prefectura județului Brașov va ține licitație publică conform art. 72-84 al legii contabilității publice în ziua de 26 Mai 1928, ora 9-11 a. m. în biroul No. 10 din etajul 1 al Palatului Prefecturii, pentru închirierea localurilor din partea Palatului Prefecturii și anume:

Localurile cari sunt ocupate actualmente de restaurant și cafeneaua „Transilvania” pe durata de 6 ani, dela 1 Octombrie 1928 până la 30 Septembrie 1934.

Localul de prăvălie din fațada către Strada Principele Carol pe durata de 3 ani dela 1 Octombrie 1928 până la 30 Septembrie 1931.

Caetele de sarcini se pot vedea la Prefectura județului în orele de serviciu.

Brașov, 5 Martie 1928.
Prefect:
(ss) V. Mateescu.

Șeful serviciului:
(ss) V. Florea.
201 1-1

Extensiunea universitară.

Conferința d-lui prof. univ. Dr. Sextil Pușcariu la Brașov.

Sămbătă 17 Martie c., va conferința din partea Extensiunii Universitare Cluj, dl profesor universitar **Sextil Pușcariu**, despre „Cuvinte nouă și cuvinte vechi”. Conferința va avea loc în sala Liceului Ș. g. Inceputul la ora 6 1/4. Intrarea gratuită.

Astra face apel călduros către On. public brașovean spre a lua parte în număr cât mai mare la această conferință, precum și la masa prietenească ce va urma la restaurantul Coroana, ora 8 seara, ca o atenție pe care o datorăm distinsului fiu al Brașovului, dlui Sextil Pușcariu, cu prilejul împlinirii a 50 ani de viață închinată ridicării prestigiului științei românești.

Costul unui tacâm lei 120 (fără beutură).

Anunțările se vor face până la 15 Martie la Secretariatul As. trei (Piața Unirii 34) sau la Biroul Cinematografului Astra.
Biroul Astei.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 5021/1928.

Publicațiune

Primăria necesită pentru oamenii de serviciu aproximativ 12 haine de vară, 13 mantale de iarnă, 16 saci de iarnă, 69 pantaloni de iarnă, 36 veste de iarnă, 19 bluze de vară, 20 bluze de iarnă.

În scopul confecționării hainelor se va ține în ziua de 20 Aprilie a. c., la ora 9-11 a. m., la oficiul economic oraș. Strada I. Calvin 5, etajul II, ușa 3 o licitație publică cu oferte scrise, în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice Art. 72-83.

Ofertele timbrate și sigilate provăzute cu un vadiu de 10% din suma oferită se vor preda la începerea licitației șefului serviciului economic sau lociitorului lui și trebuie să contină:
1. Prețul confecționării, fără câptușală etc.
2. Prețul cu câptușală etc.
3. Terminul până când se vor termina lucrările.

Stofa necesară se va pune la dispoziție din partea Primăriei. Ofertele suplimentare, întregitoare, întârziate sau telegrafice nu se vor lua în considerare.

Condițiunile detaliate se pot vedea la secția economică a Primăriei.

Brașov, la 8 Martie 1928.
Primar: p. Secretar general: Dr. Moga. indescifrabil.

Cinema „Astra” (Apollo)

12-13-14-15 Martie
Film senzațional

Fetița din Balet

după o novelă de Alexandru Engel în 7 acte.

In rolul principal: Dolly Davis, Igo Sym, Rudolf K. Rogge.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa Journal.

Beți: BERE-URSUS
DESCHISA
BERE-HERCULES
NEAGRA
FABRICA DE BERE URSUS S. A.
CLUJ.
Reprezentanța pentru Brașov: **ZELL & ROTH, Strada Lungă 13.**
PAUL TITTES, Strada Lungă 104.

gustoasă și plăcută
bere bogată în extract de hemele foarte aromată, de calitate berii salvator de München.

Organizația Part. Naț.-Tăr. din Brașov și chestiunea primăriei acestui oraș

Față cu diversele svonuri, puse în circulație de către amatorii de intrigi, organizația partidului național-tărănesc din Brașov declară:

Nimenea dintre membrii acestei organizații n'a aprobat deciziunea Ministerului averescan, prin care s'a anulat constituirea consiliului municipal al Brașovului, efectuită în Martie 1926.

Cu unanimitatea membrilor săi comitetul executiv al Partidului nostru a hotărât, fără presiunea cuiva, să refuze orice participare la constituirea ilegală, făcută în Noemvrie 1926 și să atace în contencios deciziunea abuzivă a ministerului.

În ce privește atitudinea față de noua situație, creată la primăria Brașovului prin hotărârea Inaltei Curți de Casație, organizația noastră de partid, care și azi, ca totdeauna, se mândrește cu solidaritatea membrilor săi, și-o va preciza la timpul oportun. Această atitudine va fi dictată exclusiv de programul partidului nostru, cunoscut de toată lumea și de nici o sugestie din afară.

Având ca scop suprem legalitatea Partidului Național-Tărănesc din Brașov, o repetă, a primit cu desăvârșită satisfacție deciziunea Inaltei Curți de Casație.

Din Camera

Partidele și hotărârea dela Geneva

Punctul de vedere al Partidului Național-Tărănesc

București 12 Martie. În ședința de azi d. a. a Camerei dep. Leonte Moldovan a propus în numele majorității următoarea propunere:

„Camera aprobă în totul declarațiunile pe care d-l Titulescu, ministrul de externe le-a făcut în fața consiliului Societății Națiunilor în chestiunea optanților, (aplauze prelungite, ovațiuni pentru d-l Titulescu, strigăte de lărmăssă Titulescu) precum și hotărârea pe care a luat-o, refuzând în numele statului român propunerea ce se făcea României de a primi numirea a doi judecători suplimentari la tribunalul arbitral mixt dela Paris, spre a judeca procesele optanților, fără a fi obligator legați de cele trei principii adoptate în unanimitate de consiliul Societății Națiunilor în ședința din 19 Septembrie 1927. Suveranitatea țării nu poate fi pusă în primejdie. În consecință, Adunarea deputaților este hotărât și necondiționat alături de ministrul de externe în acțiunea ce urmează să ducă până la capăt pentru apărarea acestui mare interes național. (Aplauze prelungite, ovațiuni cari durează câteva minute).”

Declarația partidului național-tărănist.

În numele partidului național-tărănesc d-l V. Madgearu a citit următoarea declarație:

Hotărârea provizorie a Consiliului Ligii Națiunilor este nedreaptă și prejudiciabilă pentru țară.

Țara nu o poate accepta, dar este obligată să restabilească responsabilitatea guvernului, care prin politica sa internă a produs această dureroasă schimbare a opiniei publice internaționale față de poporul și Țara Românească.

În consecință, pentru a se putea apăra interesele țării, noi cerem un nou guvern și alegeri libere, cari prin solidaritatea țării să asigure succesul de mâine și în chestiunea optanților, că în toate marile probleme de stat.

Manifestându și mulțumirea pentru priceperea și talentul cu care d. N. Titulescu, ministru afacerilor străine, a apărât interesele țării la Geneva, Partidul național-tărănesc își exprimă întreaga sa neîncredere față de guvern.

A mai luat cuvântul d-l P. Popocostea în numele Partidului poporului declarând că acest partid „va da tot sprijinul guvernului pentru a face victorioasă cauza românească”.

De încheiere a mai luat cuvântul primul-ministru V. Brătianu mulțumind pentru concursul parlamentului dat unei mari chestiuni naționale.

Ședința consiliului Camerei de comerț

Consiliul de administrație al Camerei de comerț și de industrie Brașov, ține Miercuri, în 14 Martie 1928, ora 3 după masă în sala Sfatului orașenesc o ședință cu următoarea ordine de zi:

1. Comunicări prezidențiale.
2. Contestația a 5 consilieri contra votării asupra punctului 8 al ordinii de zi din 28 Decembrie 1927 (Atitudine în chestiunea mutării târgului pe locul de sub Dealul Cetățuiei, proiectată de către Delegația Permanentă a orașului Brașov) precum și nouă dezbateri și votare asupra aceluiași obiect.
3. Raport despre aprobarea, respective modificarea bugetului Camerei pentru 1928 din partea Ministerului industriei și comerțului.
4. Prezentarea conturilor anuale pentru 1927.
5. Raport despre clădirea locului Camerei.
6. Propunere pentru ridicarea unui împrumut de 1,500,000 lei de la fondul de pensuni al Camerei în favoarea fondului de clădire.
7. Propunerea pentru vânzarea efectelor de valoare ale fondului de clădire al Camerei fondului de pensuni al acesteia.
8. Propunere pentru deschiderea unui credit extraordinar în bugetul Camerei pentru 1928 sub artico'lul de cheltuieli „Ajutoare pentru lucrătorii șomeri” Brașov, în 7 Martie 1928.

Președintele Camerei:

TEATRU ASTRA

14-15 Martie **AGEPSINA MAKRY** cu **Păpușile și Prometeu**
26 Martie **M. VEITURA** cu **F. E. D. R. A.**

Informații

O expoziție filatelică s-a deschis zilele trecute la Monaco, la care au expus peste 500 concurenți, dintre cari 50 au expus și colecții românești. Din România a luat parte d-l Gh. Matheescu primarul orașului Sinaia, care are cea mai frumoasă și completă colecție de timbre și mărci românești, a cărei valoare este de vre-o 40 milioane lei. D-l Gh. Matheescu a expus o colecție din 1858, pe scrisori, exemplare din cele mai rare „Cap de bou”, apoi o colecție din timpul Unirii Principatelor în coli și blocuri cum și emisiunea Cuza-Vodă, Carol cu favoriți etc., în total 2 milioane de mărci în 40 de foi. Această colecție a primit premiul I cu medalie de aur.

Expoziția a fost vizitată, scrie „Universul”, și de fostul principe Carol, care era însoțit de d-l M. Mașculescu, fost subsecretar de stat.

La Masa studenților „V. Onițiu” pentru ajutorarea elevilor liceului „A. Șaguna” s-au mai primit următoarele donațiuni:

Dela d-l Moteiu Boieriu, șef de serviciu în Ministerul domeniilor, București, 1000 lei, în memoria iubitului său frate David Boieriu, mort de curând.

Dela d-na Paraschiva Sibian Brașov, în memoria neuitatului ei soț Silvie Nicoară, 1200 lei.

Administrația Mesei studenților exprimă generoșilor donatori și pe această cale călduroase mulțumite.

Cercetați cel mai bine ar sortat Magazin de manufactură și specialități, în stofe pentru Dame și Domni

EMIL BOLOGA

BRAȘOV, Târgul Grâului 3

Depozitele fabricelor de stofe și postav Buhuși și Preșmer: 211 1-0

Celebrul tenor Leo Slezak dela opera vieneză, după turneele strălucite făcute la Paris, Londra, Zürich și Madrid, va concerta în 24 Martie la Brașov. Va fi un mare eveniment muzical. Bilete se mai pot cumpăra dela agenția Klingsor.

Pentru reprezentațiile ansamblului operi berlineze sunt deasemenea puse în vânzare biletele la agenția Klingor.

Opereta „Orfeu în infern” de Offenbach, reprezentată Sâmbătă și Duminică de către reuniunea corală săsească din Brașov „Kr. Liederkrantz”, a dat o nouă dovadă despre progresele frumoase realizate pe terenul operetei de către această reuniune. Ca joc de ansamblu, ca cor, soli, ca decor reprezentațiile au fost ținute la un înalt nivel artistic. Merită toată recunoștința dirigentului Schelker ca și soliștii: d-nele Klein, Palmherth, Paul, Mechel și d-nii G. Mechel, Tolar, Derer, Birtelmer și Oyntzen.

Astăzi opereta se va reprezenta pentru a treia oară.

Comersant arestat. Comerciantul Simon Șvartz din strada neagră a fost arestat pentru sustracțiuni și alte afaceri vicioase în dauna firmei Emanuel Antos din Sf. Gheorghe. Numitul făcea angajamente cu diferite mori pentru a-i furniza făină.

Renum tele plăci fotografice „Lumiere et Jougla” se găsește cu prețurile cele mai reduse, în depozit la: **CARTEA ROMÂNEASCĂ S. A.** SUCURSALA BRAȘOV Strada Porții No. 11

Camera și chestiunea optanților

Interpelarea d-lui V. Madgearu.

Chestiunea optanților preocupând în cel mai înalt grad opinia publică dela noi, prin soluționarea dată la soc. Ligii Națiunilor, partidul național-tărănesc prin d-l Virgil Madgearu, secretarul general al partidului a adresat interpelarea următoare în ședința de Vineri a Camerei:

Domnule Președinte,

Știrile oficiale șosite dela Geneva au produs o adâncă consternare în opinia publică. În urma dezbaterilor cari au avut loc în luna Septembrie trecut în Consiliul Ligii Națiunilor, în chestiunea optanților unguri, încheiate prin cele trei principii constituind o îngrădire juridică a problemei, guvernul a dat asigurări formale că procesul a fost în fapt câștigat pe deplin de statul român.

Dreptatea cauzei noastre fiind atât de evidentă, opinia publică a fost îndreptățită să nu se îndoaie nici un moment, că afirmarea categorică a guvernului corespundea realității și a așteptat cu încredere soluția definitivă.

Opoziția a dat guvernului în această chestiune întregul ei concurs prin declarațiunile formale din Parlament.

Spre surprinderea generală hotărârea dela Geneva înseamnă o părăsire completă a bazelor stabilite de jurisconsulții consiliului societății națiunilor din toamna trecută. Într'adevăr hotărârea trimiterii litigiilor dintre optanții unguri și statul român la tribunalul arbitral dela Paris, completat cu încă doi judecători neutri, fără a se menține obligativitatea normelor juridice, stabilite prin raportul jurisconsulților, ca criteriu de judecată, lasă conform dorinței ungare la discreția tribunalului mixt arbitrar dela Paris întreaga reformă agrară a României. Prin amânarea deciziei formale pentru sesiunea din Iunie, în scopul de a aștepta răspunsul guvernului român, hotărârea Consiliului societății națiunilor nu s'a apropiat întru nimic din punct de vedere românesc.

Față de dreptatea evidentă a cauzei românești recunoscută formal prin cele trei principii ale raportului Chamberlain din Septembrie trecut, țara este în drept să se întrebă ce a putut interveni ca să ajungem la această înfrângere.

Nu mai greselile poliției interne și externe țale guvernului au putut duce țara în situația umilitoare dela Geneva.

Fără a insista facum asupra orientării politice generale, care prin disprețul legalității atât față de proprii cetățeni cât și față de stireni a creat atmosfera de neîncredere a străinătății față de noi, este destul să amintim cele din urmă evenimente pentru a lămurii revirimentul ce s'a produs chiar în statele amice nouă în dauna țării noastre.

Devastările dela Oradea-Mare și Cluj în care s'a evidențiat lipsa de autoritate sau complacitatea guvernului, au micșorat prestigiul nostru în afară, pentru că n'au fost urmate de sancțiunile politice, care ar fi însemnat o desolidarizare a țării cu asemenea acte degradatoare, ci numai de oarecari sancțiuni administrative și penale cari au lovit mai ales pe țapii ispășitori cei mai puțin vinovați.

În această atmosferă, încercările disperate ale guvernului de a contracta pe căi lăturale un împrumut în străinătate a dus la un antagonism între politica externă și politica financiară, care a slăbit poziția României.

Conștient de dificultățile ce va întâmpina la Geneva din această cauză, ministrul de externe d-l Nicolae Titulescu a

încercat să ușureze situația țării prin câștigarea simpatilor și concursurilor necesare, pe calea contactului personal prin recența sa călătorie în străinătate. Rezultatul acestor străduințe a fost că situația externă a României a fost slăbită și a adus la hotărârea dela Geneva, care a fost exploatată de toți cei ce se luptă pentru revizuirea tratatelor.

În fața acestei situații grave am onoare a cere doșarele cu privire la chestiunea optanților unguri și a vă ruga să interveniți pe lângă guvern pentru imediata reîntoarcere a d-lui Nicolae Titulescu, ca să fie d-sa în măsură să răspundă la interpelarea ce i-o adresez deoarece n'avem încredere în răspunsul vre-unui alt membru al guvernului, aparținând partidului liberal, deoarece acesta este răspunzător de regimul politic care a adus țara la insuccesul dela Geneva.

Această interpelare urmează bine înțeles să fie desvoltată numai în cazul când guvernul se va încapățâna să încerce a solidariza cu de-asila și de data aceasta cum a făcut-o și în urma înfrângerilor sale din anul trecut întreaga țară cu greșelile și păcatele sale.

Dela Prefectura Poliției

Buletin informativ

Un șofer asasin. În seara zilei de 11 Martie a. c. ora 17.30 automobilul Nr. 1242 Ploești condus de șoferul Gyöngyösi Bela originar din comuna Kalnia jud. Treiscaune, trecând prin Brașov pe Str. Porții a călcat pe doamna Bolesch Luiza din Str. Orfanilor Nr. 11 cauzându-i leziuni corporale grave. Transportată la spital a încetat din viață.

Făcându-se cercetări de Secția Penală s-a găsit mașina aproape de comuna Târlungeni părăsită și deteriorată, care a fost adusă și depozitată în garaj. S-au luat întinse măsuri de urmărirea criminalului.

Furt. D-șoara Szeger Rozalia din Brașov, Str. Neagră Nr. 2 Hotel Metropol lăsând camera deschisă, autori necunoscuți i-au furat din camera diferite obiecte casnice și de îmbrăcăminte în valoare de 8660 Lei, fapt întâmplat în dimineața zilei de 11 Martie 1928 ora 8 a. m.

Incendiu. În seara zilei de 10 Februarie a. c. pe la ora 11/2 s-a declarat un incendiu la o baracă construcției de scânduri și pământ, cauzându-se o pagubă de 3000 Lei. Aceasta mulțumită faptului că vecinii au contribuit foarte mult la înlăturarea materialului lennos ce se afla depozitat lângă baracă. Baraca este proprietatea lui Nicolae Radu comerciant din Brașov Str. Gărei lângă Hotel Predeal.

Din cercetările făcute s-a constatat că focul a luat naștere din neglijența individului Ioan Ilie muncitor la Fabrica de Aeroplane și care era îngăduit de proprietar să locuiască în baracă.

Dispărut. Voiajorul Vitez Iosif Artur din Brașov angajându-se la Firma „Ayra” i s'a încredințat marfă pentru reclame în valoare de 20.000 Lei ducându-se la Sinaia și Câmpina pentru plasare a dispărut cu marfa.